

Mijn opa uit de westen

Mijn opa uit de Westen, Jan Kikkert Nanningzn, werd in 1859 geboren. Trouwde Cornelisje Boon van Vredestein. Zij kregen 6 zonen en 4 dochters. Hij bezat 3 boerderijen. Nanning, de oudste, kreeg Vredestein. Meyert Jan trouwde een rijke, enige boerendochter Martha Lap uit Den Hoorn en was dus onder de pannen. Mijn vader kwam op Waalenburg terecht. Jaap ging naar de zeevaartschool. Toen bleven Piet en Bert over. Piet ging boeren voor zijn schoonvader Arie Lap uit Den Hoorn. En Bert de jongste was nog thuis. Ze boerden onder supervisie van Opa die één van de voormannen was ter veredeling van het Texelse schapenras.

Mijn ouders trouwden in 1932 en verbouwden de boerderij tot pension, evenals Geertrui en Nanning op Vredestein. Er werden in De Koog meerdere pensions gebouwd en er werd een kookcursus georganiseerd voor beginnende pensionhoudsters als mevrouw Wuis van Opduin, mevrouw Groenhof, mevrouw Zutten, mevrouw Eelman van de Branding, mevrouw Geus van Brinkzicht, de schoonzusters Kikkert en nog vele anderen. Heb er nog een foto van. En zo begon de start van badplaats De Koog. Het badhotel Juliana stond er al. Mijn vader liet boven in de nok van de boerderij een 1000 liter tank bouwen en ze gingen met paard en wagen water halen in de hoek van Waal en Burg. Daar stond een pomp in de duinen. In eerste instantie werd de duizendliter tank op de wagen met de hand vol gepompt en bij thuiskomst in de put gestort. En een van de knechten van de boerderij, een gemengd bedrijf, moest weer met de hand het water naar boven pompen. Zo stond er in de 8 kamers met wastafel een bordje 'zuinig met water.'

De KLM onderhield een lijnvlucht met Texel. De blauwe Tesselaar heette het vliegtuig.

Mijn oudste broertje en ik lagen op onze rug in het gras om hem na te kijken. Toen de tweede oorlog begon, lag het toerisme stil.

Mijn vader werd in hechtenis genomen door de Duitsers en afgevoerd naar het cachot onder het gemeentehuis. Hij had zwart gehandeld. Er waren inmiddels 4 kinderen geboren en mijn moeder had achter op haar fiets een plank met een ruggensteun. Daar zaten mijn zusje en ik samen op. Mijn broertje aan het stuur. En mijn oudste broertje op zijn eigen fiets.

Iedere dag gingen wij zo naar Den Burg mijn vader bezoeken, bij Looier de politiemans in de kamer van zijn huis, op ons zat te wachten. Wij vergaapten ons aan de grote honden in een hok, die vervaarlijk blaften. Hoe lang wij dat deden voor hij naar Duitsland werd vervoerd weet ik niet meer. Mijn moeder huilde iedere nacht. Ome Piet kwam bij ons wonen, de paardenstal werd verbouwd. En ik kreeg twee moeders. Tante Sina en Piet hadden geen kinderen. En ik zong liedjes voor Sina. Mijn moeder probeerde uit alle macht met behulp van een hoog opgeleide oom, vader vrij te krijgen als kostwinner. Heb er nog brieven van.

In oktober 1943 kwam er in de verte een man aanlopen over de oude dijk waar wij vanuit de kamer uitzicht op hadden. 'Het is vader,' gilde mijn moeder. Wat een feest. De boerderijen werden verdeeld, Bert bleef op het ouderlijk huis in de Westen. En mijn vader en Ome Piet werden de Gebroeders Kikkert en bedachten van alles om wat bij te verdienen.

De route van de bommenwerpers uit Engeland die gedeeltelijk over Texel lag gooiden wel eens stalen cilindervormige tanks als ballast overboord.

Deze werden in de lengte door midden gezaagd en waren geschikt als kookpotten. Ze gingen stroop maken van suikerbieten. Er werden wat extra knechten ingehuurd die de bieten schoonmaakten. Walter het paard liep de hele dag rondjes met een blinddoek voor langs de rasmolen om de bieten te malen.

Helse vuren branden er onder de vaten. Ik mocht daar niet komen van mijn moeder. Maar er was vertier genoeg. Van alle kanten kwamen mensen lopend of fietsend met hun kruiken, emmertjes en potten om stroop te kopen. Mijn moeder regelde dat. Als 's nachts de stroop was afgekoeld werden de zeer verschillende attributen eerlijk gevuld. Af te rekenen bij mijn moeder. Er was wel eens gekrakeel over wie zijn pot of emmer het was. De burgemeester kwam achter de bedrijvigheid en verordonneerde dat het gedistribueerd moest worden bij de groenteboeren. Dat hield niet lang stand. Het ging gisten en werd onverkoopbaar. Helaas.

Ze gingen bloembollen verbouwen. Vlak na de bevrijding in 1945 zaten er wel 6 vrouwen boven op de zolder te spinnen. Ook een goede handel voor zo lang het duurde.

De zomergasten kwamen weer en alles begon weer gewoon te worden.

De grote watertank in de nok van de met rietbedekte boerderij begon te lekken. Sijp van der Vis, een zwager en tevens een smid en loodgieter werd te hulp geroepen. Hij stuurde zijn 16-jarige knecht Lou Witte. Neem maar een emmer water mee naar boven tegen de vonken, zei mijn vader. Een grote brul van Lou, we zaten te eten en moeder riep: 'Lou valt naar beneden.' Ze ademde opgelucht toen een verwilderde Lou de keuken in kwam rennen en 'brand' riep. Binnen 2 uur lag de boel plat. Wat een chaos. De aanwezige gasten hielpen de boel ontruimen. Wastafels werden van de wand gerukt en naar buiten gegooid evenals een stapel folders die iemand op z'n hoofd kreeg. Het orgel was ook gered en stond op het erf. Ik was op les en ging er op spelen. Dat vond moeder te gek. Ze stopte mij een kristallen kelk in mijn handen en stuurde mij daarmee naar buurvrouw Eelman. Zie mij nog lopen met dat ene glaasje met zwarte poot.

Wij kregen een noodwoning uit Zweden in de tuin.

Wat nu. Ome Piet en mijn vader gingen weer plannen smeden. Ze bouwden van pakken stro, dennenslieten en riet een kamphuis met een vrouwenzaal en een mannenzaal. Haalden van Vlijt, het vliegveld waar de Duitsers een kampement hadden gehad, 140 bedden en bijbehoren. Kasten, tafels, stoelen en alles uit de keuken. Een monsterlijk grote kolengestookte kachel was daar ook bij en tevens een aardappelschrapmachine. Midden op het erf stond, weer op gepaste hoogte, een duizend liter tank die weer op dezelfde manier als in de boerderij werd voorzien van water. Mijn broer ging met tweeduizend litertanks op de wagen met twee sterke paarden ervoor, geflankeerd door toeristen, weer naar de kolk van Waal en Burg. Er stond inmiddels een elektrische pomp. In de vrouwenzaal '100 pers', hadden ze kranen boven een grote, lange bak. Een wc binnen. Bij de mannen idem dito. En op het grote erf stonden hier en daar poepdozen. Een gat in de grond en poepen maar. De grote schuur, die apart van de boerderij stond, waar ze voordien stroop hadden gemaakt en gedeeltelijk ook koeienstal was, werd ingericht als eetzaal. De heer Michels die voor de oorlog in Bos en Zee zat, werd ingehuurd als kok. Mijn moeder keek de kunst af en ging later zelf koken. Soep, aardappels, groenten en om de dag een stukje vlees. En toetjes van verse koeienmelk. 's Morgens om 06.00 uur gingen wij broodsmeren en beleggen. Kaas, koek of jam voor het ontbijt. Iedereen 2

boterhammen en een lunch met 4 boterhammen, met gebakken ei ertussen. Allemaal een kopje thee. Ome Piet ging de grote kachel opstoken. Er kwam een 40 liter pan op te staan voor de thee. Moeder zette de theepotten klaar enzovoort. En wachtte tot de kachelplaat heet genoeg was om eieren te bakken voor het lunchpakket.

Ze moesten zelf hun beddengoed meenemen, behalve dekens, kop, bord, bestek en een theedoek. Er werden na het eten een paar bakken sop neergezet in de koeientrog om af te wassen. 's Avonds kregen ze ook nog een kopje thee. Alles voor de prijs van 3 gulden en 75 cent.

In de vrouwenzaal zaten 2 grote wagendeuren, die stonden altijd open. Op een nacht braken de koeien uit en liepen naar binnen. Wat een gegil. Midden in de zaal zat op een bed een kip te broeden. Dat was ook een groot vermaak.

Ze waren vol lof over hun vakantie. Het seizoen duurde met wat scholen mee niet meer dan 8 weken. In 1956 werd het op last van de politie of gemeente gesloten. Het werd te gevaarlijk gevonden door de autoriteiten. Maar voor het zover was hadden de Gebroeders alweer een ander avontuur gevonden. Sneeuwklommen in Frankrijk.

*Akkie v.d. Kerkhof – Kikkert
Oudeschild, maart 2012*